

Notulen van de vergadering gehouden
op vrijdag 28 oktober 1960 in de Trêveszaal, aan-
gevangen 's morgens om tien uur en 's middags voortgezet

Aanwezig: De minister-president De Quay en de ministers Van
Aartsen, Beerman, Cals, Klompé, Korthals (punten
14-18, 22 en 26c-26i), Luns, Marijnen, De Pous, Van
Rooy, Visser en Zijlstra (Afwezig is minister
Toxopeus)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen Bot,
Roolvink (punten 14 en 22), Schmelzer (punten 21,
14, 22 en 26g)

Secretaris: J. Middelburg

2. Buitenlands beleid

a. De kwestie-Nieuw-Guinea (Zie notulen m.r. 21 oktober 1960, punt 19b)

Minister Luns herinnert aan de reactie van secretaris-
generaal Hammarskjöld op zijn vragen inzake het betrekken van
de VN bij deze zaak. Spreker heeft nagegaan op welke wijze uit-
voering aan het resultaat van deze bespreking zou kunnen worden
gegeven. De suggestie om hierover in de vierde commissie van de
Algemene Vergadering te spreken heeft wel voetangels en klemmen,
omdat de reactie zou kunnen zijn, dat het punt maar op de agenda
van de Algemene Vergadering moet worden gezet. De suggestie, dat
de Verenigde Naties maar een missie naar Nieuw-Guinea moeten
zenden, zou kunnen leiden tot een resolutie, ingediend door enkele
landen, waarin wordt voorgesteld, dat een missie met vertegen-
woordigers uit vele landen en met een vergaande taakomschrijving
wordt gezonden. Na overweging van deze mogelijkheden meent spre-
ker, dat de Nederlandse delegatie het beste in de Algemene Ver-
gadering bij het punt kolonialisme de gelegenheid aangrijpen kan
door te herhalen, dat een VN-missie zich in Nieuw-Guinea ter
plaatse kan overtuigen van het Nederlandse streven om zo spoedig
mogelijk de bevolking van haar recht tot zelfbeschikking gebruik
te laten maken.

De raad verklaart zich na enige bespreking met deze ge-
dachte akkoord.

Minister Luns vreest van de activiteit van de minister-
president van Malakka, dat deze gezien de positie van Malakka,
als buurland van Indonesië zal trachten een voor Indonesië aan-
vaardbaar voorstel te doen (dus overdracht van soevereiniteit
aan Indonesië), waardoor Nederland in de positie komt dit te

aan te boren. Minister Luns acht het tactisch juist, dat de marine doorgaat aangezien het mogelijk is, dat ook als Nederland een dergelijke boot niet bouwt enkele geallieerden van de Amerikanen een stoomonderzeeboot krijgen. Minister Zijlstra waarschuwt ertegen, dat men zich zo ver verbindt, dat de regering ondanks financiële bezwaren toch moeilijk meer zou kunnen weigeren.

2 c. Associatie van de Antillen aan de EEG

Minister Luns heeft ook aan de Antilliaanse regering laten weten, dat hij over de associatie aan de EEG met de Franse minister Couve de Murville zal spreken. Enerzijds zal men dan naar een formule kunnen zoeken om te bereiken, dat de normale stroom olie van de Antillen naar West-Europa niet groter wordt (waarmede de Antillen het eens zijn), anderzijds zal hij ernaar streven te voorkomen, dat de Franse minister ongemotiveerd deze associatie zal blijven afwijzen.

2 d. De kwestie van de associaties aan de EEG

Minister Luns deelt mede, dat Israël grote druk uitoefent inzake associatie van dat land aan de EEG. Minister Zijlstra wijst op de mogelijkheid, dat de EEG gaat bezwijken aan z associaties. De associatie van Griekenland blijkt al een grote kwestie te zijn. Daarachter komt Turkije en doemen een aantal Afrikaanse staten op, alsmede Israël. De Europese Commissie heeft ook zijn handen aan de uitvoering van het EEG-verdrag al vol.

Minister De Pous is het met het standpunt van de ministers Luns en Zijlstra niet eens; hij dringt erop aan over dit onderwerp een debat ten principale te hebben. Minister Zijlstra lijkt dit ook wel nuttig. De minister-president acht het mogelijk een algemeen debat hierover te houden, zodra het verslag over deze besprekingen in de EEG-raad is ontvangen.

2 e. Europa en Afrika

Minister De Pous wijst er in aansluiting op het vorige punt op, dat Europa thans voor een historische taak in Afrika staat vergelijkbaar met de rol, die Amerika in China had kunnen spelen. Minister Klompé zou dit punt ook gaarne aan de orde gesteld willen hebben. Minister Luns wijst erop, dat hij het belang hiervan wel inziet, maar het is een gecompliceerde zaak, waarbij de houding van Amerika, Engeland en Frankrijk doorslaggevend is en de bijdrage, die Nederland kan geven om deze wagen op het spoor te brengen, uiterst gering is. Minister Klompé meent, dat men zich daarbij niet moet neerleggen. Minister Luns antwoordt, dat dit neerleggen niet betekent, dat

de Nederlandse regering terzake niets doet. De minister-president stelt voor op een ander ogenblik de discussie hierover voort te zetten.

2 f. Buitenlandse dienst

Minister Luns stelt voor in te stemmen met het voornemen de volgende gezantschappen tot ambassades te verheffen:

- 1°. De post te Beiroet in Libanon;
- 2°. De post te Quito in Ecuador;
- 3°. De post te Khartoem in Soedan.

De raad verklaart zich hiermede akkoord.

Minister Luns is voornemens de heer M.J. van Schreven voor te dragen ter benoeming tot ambassadeur in Montevideo.

2 g. Beperking reizigersverkeer met Oost-Duitsland

Minister Luns merkt op, dat de westelijke mogendheden na maatregelen van Oostduitse zijde hebben besloten om de afgifte van papieren aan Oost Duitsers stop te zetten. Nederland zal in overleg met zijn Beneluxpartners thans alleen een visum verstrekken als er humanitaire of nationale belangen bij betrokken zijn.

2 h. Bijeenkomst van ministers van Financiën

Minister Zijlstra heeft in Luxemburg een bijeenkomst van de ministers van Financiën van de Zes bijgewoond. Het betrof hier een uitwisseling van ervaringen en voorts uiteenzettingen van de manier waarop de ministers de begrotingspolitiek voeren. De bijeenkomst was hoofdzakelijk van academisch belang. Het enig actuele punt was de associatie van Griekenland, waarbij de Belgische minister van Financiën duidelijk heeft gezegd, dat België geen nieuwe bedragen voor associaties beschikbaar kan stellen waarbij spreker zich voor Nederland heeft aangesloten. Het lid van de Europese Commissie Marjolin zeide hierop, dat dit punt niet in deze bijeenkomst aan de orde moest komen, maar in de EEG in Brussel.

2 i. Ambtenaren naar Rusland (Zie notulen m.r. 14 oktober 1960, punt 2a)

Minister Van Rooy kijkt wel aan tegen aanvaarding van de uitnodiging van Russische zijde om vier ambtenaren te zenden. Minister Zijlstra merkt op, dat in de ministerraad alleen is gebleken, dat er geen bezwaren van buitenlands-politieke aard waren tegen aanvaarding van de uitnodiging. In dat geval kan dan de betrokken minister zelf hierover beslissen. Minister Van Aartsen

antwoordt...